

§ 11**Nya riktlinjer för familjehemsvård för barn och unga**

Dnr 3.1.1-151/2021

Socialnämndens beslut

1. Socialnämnden godkänner förslaget till revidering av riktlinjerna för familjehemsvård för barn och unga
2. Ärendet överlämnas för vidare beslut till kommunfullmäktige

Ärendet

Ny lagstiftning och föreskrifter har trätt i kraft inom området familjehemsvård för barn och unga. Socialstyrelsen har också gett ut nya vägledningar och handlägningsstöd som påverkar arbetet med familjehemsvård. Förslaget till nya riktlinjer har uppdaterats i enlighet med de nya regelverken och rekommendationerna. Även barnrättsperspektivet har setts över och förtydligats i och med att barnkonventionen blev svensk lag den 1 januari 2020. Skolan som skyddsfaktor och vikten av en fungerande skolgång för barn i familjehem har särskilt poängterats i de nya riktlinjerna. För att förenkla för läsaren har riktlinjernas struktur setts över och i förslaget finns också tydligare hänvisningar till bland annat Socialstyrelsens föreskrifter, allmänna råd och handböcker i syfte att göra det lättare att hitta fördjupad information. Förvaltningen föreslår att nämnden godkänner de reviderade riktlinjerna.

Socialförvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat den 28 april 2021.

Beslutsordning

Nämnden ställde sig bakom förvaltningens förslag till beslut.

Särskilt uttalande

Vice ordföranden Alexandra Mattsson Åkerström m.fl. (V), ledamoten Lotten Hammar m.fl. (S).

”I de nya riktlinjerna för familjehemsvård för barn och unga finns flera nya förbättringar för barn som placeras i familjehem och ny

lagstiftning är också på gång inom området. Ett förstärkt barnrättsperspektiv är välkommet och det återspeglas även i riktlinjerna. Ett viktigt utvecklingsområde framåt är att utarbeta arbetsätt och rutiner för barn och unga i samhällsvårds rätt att vara delaktiga i vården, komma till tals samt kunna rapportera missförhållanden.

Vi vill poängtera att vi gärna sett ett förtydligande i riktlinjerna om att syskon ska placeras tillsammans om möjligt, att barn inte ska behöva skiljas från hela sin familj vid en placering är något som barn i samhällsvården själv rapporterat som viktigt. Vidare står detta i handboken från Socialstyrelsen men vi hade gärna sett att även förvaltningen betonat detta i riktlinjerna. Detta tänker vi också kan underlätta att värna om barnens kulturella identitet. I och med detta välkomnar vi även släkting- eller närstående hem, men vi vill här betona att det är särskilt viktigt under att under utredningen och introduktionen säkerställa att familjehemmet inte låter vårdnadshavare träffa barnet mer än vad socialtjänsten anser är bra för barnet.

Vi ställer oss frågande till varför det inte framkommer i riktlinjerna att familjehem inte får ta emot placeringar om de har egna biologiska barn som är yngre än tre år, men får ta emot två placerade barn yngre än tre år samtidigt. Ett barn som placeras i familjehem behöver minst lika mycket tid och energi som ett biologiskt barn. Vi har lyft den här frågan tidigare men vi har inte fått något tydligt svar. Vi önskar återkoppling om varför denna regel finns, hur den motiveras och varför den inte framkommer i riktlinjerna. Om regeln har tagits bort i revideringen av riktlinjerna önskar vi få veta hur resonemanget har gått.

Skolan är en viktig plats för många barn som har det svårt hemma och en god skolgång innebär ofta bättre självförtroende och bättre psykisk hälsa hos barnet. Vi ställer oss dock frågande till att det i riktlinjerna står att särskild vikt ska läggas vid att vara en god skolförälder av flera anledningar. Skrivningen kan leda till svåra bedömningar om vad det innebär att vara en god skolförälder, och det är viktigt att komma ihåg att barn som placeras kan ha många olika problemområden utöver skolan. Bedömningen om vad som är särskilt viktigt för det enskilda barnet bör avgöras av respektive socialsekreterare i vårdplanen. För vissa barn i familjehem kan det vara viktigare med personer som ger trygghet, stabilitet och känslomässigt stöd till barnet, även om det såklart inte utesluter att de också kan och bör vara bra skolföräldrar.

I utredningen av ett familjehem anser vi att det är viktigt att socialsekreteraren alltid frågar hur ett familjehem ställer sig till att ta emot barn av olika åldrar, kön, religion, sexuell läggning eller identitet. I dagsläget framgår det inte alltid tydligt huruvida dessa frågor kommer på tal under utredningen och vi ser självklart ett värde i att dessa frågor ställs till varje familjehem, inget barn ska riskera att hamna i ett hem som inte accepterar barnet för vem barnet är.

Vi anser att det för barnens bästa bör upprättas ett register över olämpliga familjehem och det är glädjande att staden just nu i alla fall ser över frågan hur man internt kan hantera den. Det är orimligt att detta inte finns redan idag, det blir dessutom än lättare för olämpliga familjehem att få nya uppdrag när antalet aktörer i dagsläget är många. Detta arbete bör staden prioritera högt så att barn inte riskerar att placeras i ett familjehem som gör mer skada än nytta. Vi anser att all jour- och familjehemsvård ska gå via kommunen då detta är myndighetsutövning samt att privata hem inte ska användas i staden. Vi hoppas också att staden vidare arbetar med att förbättra kvalitén och egenkontrollen för familjehemsvården då det fortfarande är så att få vårdnadsöverflyttar görs och senaste året minskade till antalet.”

Ersättaryttrande

Ersättaren Anna Rantala Bonnier (Fi) instämde i det särskilda uttalandet från (V),(S).

Justerat 2021-06-21

Ordföranden Jan Jönsson (L) och ledamoten Jackie Nylander (V)

Vid protokollet.

Inga-Karin Mellberg
nämndsekreterare